

Lázár Ervin, a mindenkinek hiányzó szeretet

2012 november 15. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

nincs értékelve

Még

Mérték

Konferencián emlékeztek Lázár Ervinre hétfőn a Petőfi Irodalmi Múzeumban, ma pedig iskola veszi fel az író nevét. Lázár Ervin idén lett volna 76 éves. Még csak hat éve, hogy nincs köztünk, de szeptember óta már emlékháza van Sárszentlőrincen.

Lázár Ervin emléke ma is olyan eleven, mintha élne, az el?adók is így beszélnek róla: a tudományos fejtegetéseket is áthatja a szeretet és a személyesség. És persze hemzsegnek az anekdoták a visszaemlékezésekben: felidézik a különös figurát, akire olyan nehéz volt ráimádkozni egy rendes zakót, nyakkendőt pedig végképp lehetetlen, és akit pályakezdő újságíró korában valóságos rémülettel fogadtak a Esti Pécsi Naplónál, mert nem tudták, katonaszökevényrel vagy menekülttel állnak szemben. Persze felvették azért mindenhova – az egyetemre az özvegye, Vathy Zsuzsa író visszaemlékezése szerint úgy, hogy a felvételiztető kérdésére, miszerint mi a különbség a falujukbéli és a budapesti Sztálin út között (a mai Andrássy út), azt válaszolta, hogy „egyiken se jár a villamos”. Így lett bölcsészhallgató, aztán pályakezdő, utóbbi Péccsett.

Lázár Ervin

Fotó: lazarervin.com

Pécs egész életre szóló szerelem maradt az író számára, a nagy szerelmekhez illő kilengésekkel – a témáról el?adó Bartusz-Dobosi László idézetei mindent elárultak: Lázár Ervin néha mélységesen keserűen, néha nosztalgiával emlékezett az itt eltöltött időre, de így vagy úgy mindig téma maradt Pécs. Bartusz-Dobosi meglátása szerint furcsa, hogy a városban ma nem foglalkoznak különösképpen az író emlékével. – Mintha elfelejtették volna Lázár Ervint és a korosztályát – véli az irodalomtörténész, aki szerint egy szobrot biztosan megérdemelne Péccsett Lázár Ervin, hiszen annyi minden köti oda.

A pályakezdését a Esti Pécsi Napló, a Jelenkor és a Nádor kávéház háromszöge határozta meg. Az utolsóba hazajárt, az első kettő pedig kezdő újságíróként és induló íróként biztosított neki megjelenési lehetőséget. Bartusz-Dobosi felidézte a történetnek azt a korra nagyon is jellemző fordulatát, amikor a kultúra iránt érdeklődő kezdő újságírót tudatosan a mezőgazdasági rovatba helyezték. Az ide írt cikkeiben mégis nyugodtan kutakodhatnak az írói véna jelei után az irodalomtörténészek, biztosan sikerrel fognak járni.

Szakonyi Károly el?adása idézte hosszan azt a számtalan mezőgazdasági eszközt, elfelejtett szót, tárgyat, tevékenységet, amelyek Lázár Ervin műveiben felbukkannak, mint egy letűnt világ emlékei. Egyszer állítólag azt mondta Lázár: szeretne egy olyan múzeumot a mezőgazdasági eszközök számára, amelyet Belgiumban látott. Ezt a múzeumot is megteremtette a műveiben, és a mezőgazdasági rovatjal együtt járó utazás, a vidéki emberekkel való találkozások végül nemhogy kárt okoztak volna, hanem valóságos áldást jelentettek neki íróként.

A pécsi Jelenkor pedig az első közlések helye lett. Csorba Győzővel, Tüskés Tiborral életre szóló kapcsolatokat kötött Lázár Ervin, és sokáig kötődött magához a Jelenkorhoz, még nyomdai szerkesztője is volt a lapnak, bár ez a pontosságot igénylő munkakör nem állt különösebben közel Lázár szertelen személyiségéhez: a visszaemlékezések szerint az elmulasztott határidők következményeitől csak az mentette meg, hogy nem lehetett rá haragudni. Szeretetre méltó volt, ahogy a műveiben is.

Lázár Ervin íróasztala az íróról elnevezett sárszentlőrinci emlékházban

Fotó: Béres Attila

Ez az a felebaráti szeretet, ami sokszor hiányzik az életünkből, és ami miatt gyerekek és felnőttek is vissza-vissza térnek a Lázár-könyvekhez – mondta előadásában Pomogáts Béla. Ő arról beszélt, hogy a Lázár-történetek példázatok, mégpedig nem is olyan könnyen értelmezhetőek – legalábbis Pompor Zoltán szerint, aki a Lázár-művek tantervben elfoglalt helyéről beszélt. Felhívta a figyelmet, hogy egyelőre mindössze egy-egy műve képviseli az író a Nemzeti alaptantervben és a kerettantervben, de neki az a véleménye, hogy a pedagógusoknak is gondja van a Lázár-művek értelmezésével. Nem feltétlenül tudnak mit kezdeni velük, és így a továbbadásuk is nehézkes.

Az előadók becsületesen sorra vették az összes műfajt, amelyben Lázár alkotott, a jól ismert mesékből és a prózától a verseken át egészen a naplójáig. Elhangzott az is: Lázár Ervin figyelt a legjobban a kortársai közül az életműve harmóniájára. Nem írt sokat, de mindennek megvan a helye az életműben, még a töredékes naplónak is, amely élete utolsó idejének is megrázó dokumentuma, és amelyről Cs. Nagy Ibolya beszélt. Kiderült: nem volt könnyű a napló feldolgozása, s Cs. Nagy „filológusokat rémületbe ejtő hivatkozásokat” emlegetett – valószínűleg ez tetszett volna Lázár Ervinnek.

A Petőfi Irodalmi Múzeum, az Illyés Gyula Archívum és Műhely, valamint a Közép-európai Kulturális Intézet által szervezett emlékkonferenciához pedig Isten tudja, mit szólna. A beszédek zárásaként Vathy Zsuzsa csak annyit fűzött hozzá a témához: ha elmondanánk Lázár Ervinnek, hogy konferenciát szerveztek róla, valószínűleg azt kérdezné: elment az eszetek? És szerinte arra is emlékeztetne minket: mindig mondta, hogy semmit ne nevezzenek el róla. Ehhez képest máától az újpesti Erzsébet utcai Általános Iskola fogja viselni a nevét, amelynek ma délután tartják a névadó ünnepségét.

mno.hu - rKlssNelli

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló